

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9445,15-lecie-IPN-na-Zamku-Krolewskim-w-Warszawie-16-czerwca-2015.html>
17.03.2026, 17:58

15-lecie IPN na Zamku Królewskim w Warszawie - 16 czerwca 2015

– Jesteśmy dumni z tego, jak wiele udało się dokonać w tym stosunkowo krótkim czasie. Nie zapominamy o porażkach, uważamy jednak, że możemy z podniesionym czołem zdać raport z naszej pracy. Jesteśmy dumni, ale wiemy, że te dokonania dzielimy z wieloma osobami, środowiskami i instytucjami – powiedział prezes IPN Łukasz Kamiński podczas uroczystości z okazji 15-lecia Instytutu na Zamku Królewskim w Warszawie.

Dziękując pracownikom z okazji jubileuszu prezes Kamiński powiedział: – Powołując do życia IPN i Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, władze RP miały na uwadze zachowanie pamięci o ogromie ofiar poniesionych przez naród polski w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu, patriotyczne tradycje zmagania narodu polskiego z okupantami, nazizmem i komunizmem, obowiązek ścigania zbrodni przeciwko pokojowi i ludzkości i zbrodni wojennych, a także powinność zadośćuczynienia przez nasze państwo tym, którzy padli ofiarą łamania praw człowieka – to definiuje od 15 lat misję IPN. Działamy czasem niedoskonale, ale ciągle staramy się odczytać te słowa na nowo.

– W ostatnich latach w Polsce kilkakrotnie w dyskusjach publicznych pojawiło się pojęcie „pokolenie IPN”. Ponieważ te słowa wypowiedano z pogardą, zabolowały one wielu z nas. Chciałbym jednak, aby stały się one rzeczywistością, abyśmy pewnego dnia mogli uznać, że „pokolenie IPN” istnieje. Pokolenie ludzi wolnych i potrafiących tę wolność wykorzystać dla dobra wspólnego. Pokolenie ludzi dumnych, świadomych własnej tożsamości i szanujących innych. Pokolenie ceniących zakorzenione w historii wartości, ludzi gotowych do służby i poświęcenia. Pokolenie ludzi odwołujących się do tradycji, ale i zapisujących w księdze polskich dziejów nowe, piękne karty. Nie potrafię sobie wyobrazić większej nagrody za naszą pracę – podsumował swoje wystąpienie dr Kamiński. ([pełny tekst wystąpienia](#)).

Natomiast Prezydent elekt Andrzej Duda powiedział, że ostatnimi laty IPN odegrał w naszym kraju wielką, wielowymiarową rolę, przywracając prawdę i niejednokrotnie przywracając pamięć o tych, o których zapomniano. W jego ocenie Instytut pozytywnie wpływa na jakość demokracji w naszym kraju, przyczyniając się do większej przejrzystości życia publicznego. Chodzi o gromadzenie „wiedzy o faktach z zakresu historii najnowszej, czasem bolesnych, czasem bardzo trudnych do przyjęcia, niemniej jednak o faktach, które miały miejsce i o których polskie społeczeństwo, polska młodzież ma prawo wiedzieć”.

Andrzej Duda podziękował dotychczasowym Prezesom Instytutu i pracownikom za 15 lat pracy i życzył sukcesów w przyszłości. Wspomniął śp. Prezesa Janusza Kurtykę: – Miałem zaszczyt i przyjemność poznać osobiście i nieco nawet pracować wspólnie z panem

Prezesem i wiem, że był człowiekiem niezwyklej wiedzy, niezwyklej poczucia sprawiedliwości, uczciwości, a przede wszystkim patriota w pełnym tego słowa znaczeniu.

Prezydent elekt uważa, że stoją przed nami wyzwania związane z ochroną dobrego imienia Polski w świecie i że Instytut w sposób aktywny w to dzieło się włączy.

Andrzej Duda wierzy, że z powodzeniem realizowane będą poszukiwania doczesnych szczątków Żołnierzy Niezłomnych, prowadzone przez prof. Krzysztofa Szwagrzyka i jego zespół, a zidentyfikowani bohaterowie zostaną godnie upamiętnieni. – Myślę, że uda nam się wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej i innymi instytucjami naszego państwa stworzyć mauzoleum Żołnierzy Niezłomnych, upamiętnić ich w odpowiedni sposób jako bohaterów, którzy dzisiaj stanowią inspirację postaw patriotycznych dla tak wielu młodych ludzi – podkreślił Prezydent elekt.

Duda uznał, że niezwykle istotna jest edukacyjna działalność Instytutu Pamięci Narodowej. – Ufam, że w związku z tym przyszłe prace Instytutu w sposób bardzo wymierny będą się przyczyniały do rozwoju w społeczeństwie tych postaw, których tak bardzo potrzebujemy: postaw patriotycznych, pamięci o bohaterach, pamięci także o trudnych wydarzeniach w naszym kraju i możliwie samodzielnej ich oceny przez młodych ludzi – powiedział.

Prezydent elekt zadeklarował, że IPN będzie mógł liczyć na jego wsparcie. – Chcę, jeszcze raz dziękując za dotychczasową pracę, zapewnić, że z mojej strony na pewno będzie wola sprzyjania rozwojowi Instytutu i jak najlepszej realizacji jego misji – zakończył swoje wystąpienie Andrzej Duda.

Specjalnym gościem Prezesa IPN na obchody 15-lecia Instytutu był Siergiej Kowalow, słynny rosyjski naukowiec, obrońca praw człowieka, polityk oraz były radziecki dysydent, więziony w latach 1974–1985. W wygłoszonym na Zamku wykładzie „Lekcje z historii”, będącym krytyką Realpolitik w imię zasad etycznych, Kowalow mówił nie tylko o ZSRR, lecz także o demokracjach zachodnich, które niejednokrotnie pomagały Stalinowi, jak choćby w Jałcie.

Jak zaznaczył, w Warszawie przemawia nie w imieniu Rosji, ale w imieniu mniejszości społeczeństwa rosyjskiego, której bliska jest wizja rozliczenia z totalitarną przeszłością.

Wspominając wspólną polsko-rosyjską historię na przestrzeni ostatnich wieków dodał, że ci, z którymi chciałby się identyfikować, zawsze byli w Rosji w mniejszości, jak na przykład Aleksander Hercen, przyjaciel Polaków i przeciwnik caratu.

W uroczystości z okazji 15-lecia udział wzięli również i inni znamienici goście, m.in. Prymas Polski abp Wojciech Polak i prezes Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej prof. Leszek Żukowski. Odczytano także listy od Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, Prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz i Prezydenta Republiki Federalnej Niemiec Joachima Gaucka. Odznaczenia państwowe zasłużonym pracownikom IPN wręczył szef Kancelarii Prezydenta RP Jacek Michałowski. Swoim występiem uroczystość uświetnił pianista Włodek

Pawlik.

Foto: Piotr Gajewski